

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓ ADELANTADA
Ciutat ps. 0.50
Campanya » 0.60
Exterior » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 14 FEBRER DE 1886

FREDERICH SOLER

(PITARRA)

¿Qui entre nostres paysans no coneix lo nom que nos serveix d' epigrafe?

¿Qui no ha aplaudit alguna de sas produccions dramáticas? ¿Qui no coneix alguna de sas poesías, ja festiuas, ja sérias ó dramáticas?

Lo sol nom de nostre poeta es una recomanació pera llegir una producció literaria y pera anar á véurer una anunciada obra dramática. Té la popularitat en tot lo sentit de la paraula, puig anomenar á *Pitarra*, es anomenar lo teatre catalá, del qu' és lo mes fort sosten, al propi temps que son verdader creador.

Ell com molts altres génis, comensá pera ferse un públich, per medi de la rialla, públich que ha seguit totas las metamórfosis de la musa, cada dia mes inspirada del autor de *Las Aligas Negras*.

Tot sol s' ha fet, sense los mestres que prescrihuen lleys y reglas, que mes aviat apagan l'inspiració, que no la alentan, ab sas continúas y refinadas lliçons de retórica.

Si lo verdader poeta naix y no s' fá, mal pot subjectarse, l'inspirat, á reglas que des-torban son afany d' enlayrarse, com tot sér lliure busca sempre l' espay inmens pera es-playar sas ideas plenas de llibertat y sos pulmons desitjosos d' aire pur.

Lo senyor Soler, comensá sa carrera literaria, per afició y aquesta lo portá tant lluny que, desde las festivas revistas de certas óperas, arribá fins lo poema, logrant con-

querirse tots los títols que lo renaixement de nostra literatura ha creat pera recompensar á los que ab major afany trevallen pera son esplendor.

Rebutjat molt temps d' entre los *clássichs*, per son modo d' escriurer, sense subjectarse á reglas ni escolas, lográ per sos mérits propis, anar pujant un á un los esglahons que conduheixent fins á la cadira de los mestres en *Gay-Saber*, lo setial de la presidencia dels Jochs Florals y lo silló de los académichs de la llengua catalana; coronant tots aquestos llegitims títols, lo no menys just y llegítim de creador del teatre catalá.

Las darreras produccions dramáticas de nostre protagonista, entaulan ja una marcada predilecció per la poesia épica, y prova n' és lo proemi de la *Banda de Bastardia* que fá poch temps engalaná las planas de LA GRALLA.

Lo cant patriótic «Las Aligas Negras» únich que 'n Espanya s' aixecá plé d' indignació y sens consideracions de cap mena á qui fou causa principal del tema, nos revel-lá un nou poeta y fins creyem que l' autor de los «Companys de Sertori» volgué mostrarnos la nova escola que pretenia seguir, comensant pera cantar á la «Pátria,» pera seguir després ab «Las Alas Negras,» ó lo cant dedicat al lema Fé de la bandera poética del Jochs Florals. D' aquesta producció, la mes grandiosa que l' autor ha tractat, pensem dir quelcom, avuy que comensem la publicació del Cant I, després d' haver donat á coneixer á nostres llegidors l' interessant Invocació y la magnífica Introducció.

Descriurer la lluyta de lo *bé* y de lo *mal*, no es tema nou en literatura, puig qu' aquella es tan vella com l' humanitat; mes la literatura catalana no ha tingut fins avuy cap poeta que s' haje atrevit á tractar lo punt, ja perque no hi ha arribat l' inspiració, ó perque supeditada aquesta per l' fé, ha cregut impía la tasca.

L'Italia peseheix un monument de poesia y ciencia en la *Divina Comedia*, obra que si no es consagrada á cantar la lluyta, lo xoch entre lo bé y lo mal entre 'ls *principals elements*. posa de relleu los efectes del un y del altre produhits ente 'ls *principals instruments*, si se 'm permet la paraula, com son los reys y los papas.

Goethe, lo poeta creador del *Faust* ha volgut també tractar lo assumpto, mes tampoch s'atrevi á buscarlo en las fonts d'hont provenia. Lo *Faust* es la lluyta clara y palpable dintre del poble, es l'incredulitat y la fé, la ciencia y la religió, acabant per no sebrer qui guanya, si las bruixas de la ciencia ó los pecats de la fé.

Las Alas negras sont molt diferentas de aquestos altres poemas citats: *Las alas negras*, qual traducció vulgar es *Los dimonis*, son la lluyta primitiva, la lluyta que Déu sostingué ab Satán, un arcàngel que tingué lo suficient talent pera revelar-se contra l'opressió:

*Jo só li digné á Déu, de cuants te miran,
L'únich á qui ab ta resplandor no cegas:
Jo 't miro fit á fit, y que deliras
Veig quan per cel aquest cel teu m' entregas,*

Aquest reto es grandió com totas las imatges que lo poeta posa en boca de sos personatjes. No ho son menys las de mera descripció, com quant diu:

*Que, avans d'averhi odi entre 'ls arcàngels
Lo cel era mes cel, puig no n'hi havia.*

lo que sembla que fastigueijaba á Déu mateix, puig que al rebre lo desafio de Satán li respon satisfet de sa obra:

*Com jo 't volia ets: esprit volcánich
Que 'l mon arbolera ab sa lava ardenta;
Lo fet per tú s'anomenará satánich,
Y SANTA LLIBERTAT ta obra potenta.*

Aquesta lluyta entre Déu y lo Dimoni, entre la Fé y lo Progrés, es lo tema que nostre inspirat mestre en Gay Saber, ha escullit pera cantar lo poema que te qu' immortalisar-lo á n'ell y fer saludar per propis y estranys la forsa y potensa de nostra literatura.

Rebi, lo senyor Soler, nostres adelantadas felicitacions, demandantli que dongue son poema á l'estampa lo mes breu posible, puig que l'esperem ab verdadera ansia, no solsament los que com nosaltres son admiradors

de son talent privilegiat, sinó tots los qu' estudian nostra (cada dia mes potent) literatura.

AGUSTÍ JUNOY Y ARGENTÓ

LAS ALAS NEGRAS

POEMA

INTRODUCCIÓ

(Seguiment)

Per ço al arcàngel de las alas blancas devant vostre han vensut mas alas negras. Mentre ell, passant del cel las portas francas, prop Déu gosá inmortal horas alegres,

Nosaltres, en ta cambra mortuoria, llegirém ¡oh Pintó! 'l Libre del Diable, perquè 's torni, com déu, titol de gloria l'estigma, qu' al front duch, de miserable.

Y, mentre 'l Pintó y jo, 'ls dos escoltantlo, comprimian l'alé, en mitj l'aureola del gran geni, qu' estava iluminantlo, va ressonar, vibrant, potent y sola,

La véu del Princep de las negras alas, que, son llibre al llegir, repercutía, voltant los ámbits de las amplas salas, bronzo redolador que 'ns estremía.

¡Oh! 'ls que teniu fé en Déu y 'ls ulls vos cega ab sa grandesa per podé esbrinarla, escut vos sia 'l cor, que á Jesús prega, y escoltéu ab horror. Satan vos parla:

CANT PRIMER

Preexistencia de Déu. — Monotonía del cel. — Forsa del contrast. — Sublevació de Satán. — Batalla de déus. — Grandesa del Etern. — Pacte del diable. — Batalla d'àngels. — Estimbada al abim. — Odi á la gloria.

¿Com lo saber de Déu y sa potencia tenen de ser, per que ni ab amor l'alaba, que, sense nom, ni cel, ni aire, ni essencia, ni lloch, ni espay, ni res, ell ja hi regnava?

Espurna del no ser, pe 'l ser encesa,
á son entorn fou sa claror la gloria;
la vá iluminá 'l sol; llántia sospesa
pera llegirhi sa eternal historia.

Del Fiat lux, que 'l caus va aclarí un dia,
foren espurnas tants milions d' estrelas;
la lluna ab llum de sol se reflectía,
y à rodolá en 'l espay comensá ab ellas.

Céssar d' aquell imperi sens principi,
ni fi, ni centre, si Ell no ho fós ahont para,
de son poder no vol que s' emancipi
ni 'l obri de l' erba que ningú repara.

Abaix lo front monarcas de la terra,
que us envanú de vostra dinastía,
lo rey de reys, que tots los urchs soterra,
per abolench, sols lo no res tenia.

Aixi, en tot lo infinit de sa obra inmensa,
regnava ab cort de serafins, y entre aires
tan perfumats d' amor, que fou sa pensa
als cálzers de las flors darlos per flaires.

* Aixis regnava, com la flama ardenta
en mitj la resplandor qu' ella derrama,
y aquell sol de llum dolça y plascenta
seguíal tal como la claró' á la flama.

Mes aquella bellesa que 'l voltava,
era informe, eternal, indefinida,
monótona... era un quadro que quedava,
per igualtat de tons, marcat de vida.

Tot era suáu y dols, bell y puríssim,
de rosa y or indefinida glassa,
arch iris sense fi... espay vastíssim.
Lo cel per ser hermós, ho era massa.

Incessantment los raigs del sol lluhian,
incessantment los serafins cantavan,
y sons, y cants, y llums, se confonían,
y, de tan bells y dolsos, agoviavan.

Fins que, tot d' una, la quietut torbantse,
com si un vol de mils áligas negrosas
creuhés lo cel, lográ que, destacantse,
las bellas no estessen mes comfosas.

Eran las alas negras dels arcángels
que un ángel comandava ja en l' altura,
y, aquestas alas negras, la blancura
van destacar de las dels altres ángels.

Primera mostra de que qui 's subleva
en l' obra eterna fa també armonía,

y fou l' estol alli, ab la negror seva,
la nit que feu notar lo qu' era 'l dia.

—¡Las alas negras! digué Déu, la lluita
que l' impuls te de ser cel y terra;
lo foch que, al fi, deixant l' argila cuita,
volcans donará als cors y á l' alta serra.—

Y no hagué dit tantost, quan la embranzida
dels ángels d' alas negras, de cop para,
y un ángel de mirada esfarehida,
ab tot y Déu ser Déu, li planta cara.

Satán s' anomenava. ¡Y qu' hermós era!
lluhia en ell la Creació divina;
aixi 's desplega, com sa cabellera,
d' una cascata l' aigua cristallina.

Los ulls, com dos carboncles, ahont lluhia
centrat lo foch que li donava febre,
ja deyan bé pue iluminar debía
aquell antro eternal qu' es tot tenebra.

Aixi avansava en las etéreas alas
vers al Etern, en qui son igual veyá
arrossegant las plomas de sas alas,
com un Céssar romá ab son mantell feya.

—Jo só, li digué á Deu, de quants tu miras
l' únich á qui ab ta resplandor no cegas;
jo 't miro fit á fit, y que deliras
veig, quan per cel aquest cel téu m' entregas.

Jamay podrèm los ángels d' alas negras
gosá' aquesta eternal monotonía;
no hi ha, hont no hi ha dolor, horas alegres;
contrast del dol no mes es l' alegría.

Esprit etern, creát á ta semblantsa,
veig com ta magestat alta la meva:
en lo téu cel m' hi migro d' anyoransa;
jo vull que lo méu cel sigui obra meva.

Aqui ja tot es fet y re ha de ferse;
lo cel que no he guanyat, de mi no es digne;
aqui, hont, si tu no ho vols, res pot volerse
tot quant jo veig, de ma impotencia es digne.

De rassa real m' has fet y jo no 'm dono
á abatrer ma altivesa enorgullida;
jamay cabrán dos reys en un sol trono;
dónam un altre cel, puig m' has dat vida.

FREDERICH SOLER

Mestre en Gay-Saber

¡SI JO FOS GURA!

¡Vaja una gran cosa! dirán vostés, y si no ho diuhen perque no son d'aquells xarrayres que cantan tot lo que pensan, al menys ho pensarán. No m'ho neguin, perque ho sé del cert.

¡Quina gran cosa! ¿eh? Vostés encara no saben lo qu' es un gura; lo qu' un gura pot donar de si si s' hi empenya, y fins sense necessitat d' empenyarse res.

Un gura, s' entent, un gura dels bons, no d'aquells que 's presentan sempre á missas ditas, be á ésser com qui diu *lo poder executiu*: te la facultat de penyorar y d' agafar gent, y encar que no sia per res mes, l' hem de considerar com una de las *dents de la engravació gubernativa*.

¿Qué 's pensan que no 'l sabria fer corre 'l *sant-crist* gros?... ¿y qu' aplicaria la *indulgencia* á poca gent? ¡Ja s' espavilarien com una reira de Deu!... ¡Vostés y tot! perque á mi no 'm farián faltar á la *consigna* per una pesseta... ¡Ps! ¡qué s' han figurat! Méntres me durés lo *mando* n' adressaria molta de gent qu' ara va més torsada que 'l Sant Cristo de Lepanto.

Nada, nada; no m' hi penso més; me presento candidat desde avuy, y aquí tenen lo meu programa:

Be prou qu' ho deuen saber vostés que hi há molts carrinclons, y que no per ésser catalans deixan de serho, que parlan castellá entre 'ls nostres, perque 's creuhen que fa més fi, y catalá, mes catalá del mes ordinari, perque, fillets, no 'n saben d' altre, quan haurian de parlar castellá. Donchs *bueno*; á n' aquets, per la primera infracció, penyora al *canto*, y per la segona, al *cuartelillo*.

Y artículo segundo. Tots aquells que quan van pel carrer enrahonant ab sos amichs, balladrejan y fan girar á la gent, que 'ls creu barallantse, sent així que ni sisquera están enfadats. A n' aquets, *mañana, á las doce, á la alcaldía*.

A n' aquells que perque han conquistat alguna *sócia* y han obtingut d' ella favors que no fa á tothom, se n' alaban al café ó á la confiteria devant de sos companys, penyora, y agafada y si podia ésser, fins *esborrament* del mapa.

A n' aquells altres que 's queixan per tot arreu de la mala marxa que segueix la societat H ó 'l club X, de que formen part, y 'l dia de la junta general no hi compareixen á fer valer sos drets, perque han d' anar a menjar cargols ó no volen perdre la *siesta* á que están acostumats... multa també entre cap y coll.

Als que saben escriure en catalá y 'l dia que 's tracta de fundar un setmanari escrit en aquesta llengua' se comprometen á ajudar-lo ab sos treballs, y després per vagamunderia lo deixan en bitza, sens cap classe de mirament, los passejaria en carretó per tota la ciutat.

Als qu' havent sigut á Catalunya gent de bonas costums y de vergonya, un cop han estat á América s' han aficionat á las *chiquitas* més de lo qu' aconsella la prudencia, arrest perpétuo *per tota la vida*, perque així al menys no farián abaixar la cara als que cap culpa hi tenen.

Y finalment, també penyorera als que no saben parlar sense renegar, als que essent catalans no 's cuydan de saber lo que val Catalunya ni se soscriuhen á LA GRALLA, que quan enrahonan grapejan al que se 'ls escolta, als qu' estant convensuts de la existencia de molts farsas civils y religiosas no las combaten obertament, als que tiran capellans, als que á casa seva may están per orgas y 's guardan sols la broma pels companys, als qu' estalvian ab lo menjá y no ab lo sastre, als que volen fer fortuna ab las cartas ó 'ls ossets y á tots aquells que no observin la *constitució* tal com mana la lley de Déu.

Y ara tornin á dir que lo ésser gura no es una gran cosa.

WILLIAM XARAU

UN ENCARRECH

Senyors, me tinch de casar,
aixís los hi estimaré
que 'm busquin una mullé
com los hi vaig á pintar.

Si 'm troban molt guapa nena
perdonaré alguna falta;
ni molt baixa ni molt alta,
ni molt rossa ni morena.

Ni molt magra ni molt grassa,
que no tinga massa temps
y per evitá 'ls estrema,
de jove no li vuy massa.

Demano y ab dret estich
perqué ningú 'm quita 'ls drets,
que tingui bonichs ullets
y 'l nas també ben bonich.

Que no 's pinti ab coloret,
que no porti polissont,
ni may se tapi lo front
ab lo dixós sarrellet.

Res de trampas que 'm fan pó
y 'm farián venir rampas,
no vuy que vulgue mes trampas
que las de la professó.

Vuy que tingui un petit-peu
qu' es lo que á mí mes m' exalta,
una rosa á cada galta
y 'l demés blanch com la neu.

Que tinga bona figura,
que vesteixi com gran dama,
que 's dongui ab la lliga cama
tres voltas á la cintura.

Demano en la part moral
(y no demano gran cosa)
dona amable y carinyosa,
pero no sentimental.

Vuy que no siga cridayre
ni que may disbarats digui,
que no plori, que no rigui,
ni que m' atormenti gayre.

Soch de bon acóntentar
y no demano gran cosa,
vuy una noya enginyosa
y bona per trevallar.

Que no 's fiqui ab lo que faig
ó m' ensench com una brasa,
y que quant surto de casa
no 'm preguntí may ahont vaig.

Ademés també 'm convé
per poguer sortir d' apuros,
que tinga trenta mil duros
perque no tinch cap diné.

Que no tinga oncles que 'm notin
ni cunyats que re 'm reclamin
ni cosinets que m' escamin
ni sogres que m' esbalotin.

No mes ab aixó ja están
complertas mas ilusions,
busquin be per tots cantons
y potser la trobarán.

Si la troban ja anem be,
no crech qu' esguerrin la basa,
acompanyínmela á casa
y..... potser mi casaré.

BARRAM

TEATRE CATALÁ

Apuntacions históricas-críticas desde 'ls seus orígen
fins al present estat

(Seguiment)

II

Mes, á pesar de tot lo dit, la nostra comedia 's va encaixonant, de cada dia mes, dins las reglas que 'ls preceptistas l' hi senyalaren y 'l gust de la época prudentment ha aixampladas, y 'l dia aquell en que l' estudi y la perspicacia dels nostres autors cómichs sapiga trobar la divisoria de lo vulgar ab lo popular y encerte á móurerse sense tocar la grosseria ni 'l xavacanisme; quan logre traslladar á la escena la manera de dir tant propi y florejat del nostre poble que te á la boca una font continuada de ditxaraxos y aforismes; quan logre estereotipar las nostras costums del camp sense posar en oblit las de ciutat que tenen molt de que engrehirnos y alguna cosa de molt necessaria esmena; quan se consegueix finalment en lo tancat de las qualitats distintivas del nostre carácter propi, substituhir ab la idealisació del realisme la vulgarisació del ideal, llavors la nostra comedia será digna de aplauso y mereixerá ser estudiada de aquells que per ella vulgan coneixer una mica á fons lo nostre poble. Y aixó que dihem de la comedia pot dirse també de sarsuela que de alguns anys en aquesta part fa esforços per á domiciliarse entre nosaltres.

Bona part de las especials circumstancies que singularisan l' estat actual de la nostra escena son comunas als diferents géneros en que se subdivideixen, aixís es que molt de lo que havem dit de las d' estil cómich, es aplicable també al drama, per mes que aquest, al nostre enténdrer, haja avansat un bon xich mes que la comedia per lo camí de la perfecció del art. D' entre las obras de marcat

estil dramàtic que enriqueixen lo teatre català, algunas podrien separarse per á esser judicadas apart, per tant que las aquilatan honrosíssimas condicions que acusan lo profitós estudi dels grans modelos de la escena; mes, com es del conjunt de lo que hem de ocuparnos, prescindim de las escepcions y parlem de lo general y fora.

La lluyta de las passions y 'l repàs de la historia per á tràuren profitosos exemples de útil y agradable ensenyansa, y l' objecte del drama, lo qual ha vingut en lo modern teatre à substituhir la tragedia, per mes que alguns autors s' esforsan en conservar-la en tota la integritat de sa primitiva forma Té 'l nostre teatre obras d' aquest género hont se trovan bona elecció d' assumpto, elevada lluyta de sentiments que donan lloch á situacions d' efecte ben portadas, y alguns caràcters ab bastant acert perfilats, los quals, si no acusan un verdader estudi del cor humá, deixan véurer quan menos quelcom de lo que arreplega un autor judiciosament observador y enemich d' exagerarse. Tróvas també en algun dels nostres dramas certa elevació de llenguatje, relativament parlant, que es mereixedor d'aplauso, perque el llenguatje de la nostra escena deixa molt que desitjar, observantse molt sovint un estil vulgaríssim, mes de notar en lo drama que en la comedia, tant tost comú á personatjes de diferent estament social. Y si aixó sempre es de sentir moltíssim, mes ho resulta encara en las produccions de caràcter històric de las quals ne som bastant pobres, fent endevinar en nostres dramàtics, ja que no falta d' amor á la historia, poch desítj de conéixer-la á fons, ó migrat temor de no saber aprofitar los elements que aquella 'l hi ofereix per á móurer lo cor del espectador. En aqueixos dramas puja encara mes de punt la imprescindible y vera caracterisació d' época, la propietat del llenguatje, la elevació del sentiment, la rahó de la lluyta de passions y la idealisació dels personatjes dintre de la verossimilitut. Precís se fa en l' autor que trau de la historia 'ls assumptos que dramatiza, lo mellor acert en interessar la fantasía y 'l cor del espectador, y una volta que ha lograt ab lo concurs de la ficció óptica y la armonía del ben dir trasportar la imaginació del públich á presenciar fets d' antiga data, l' hi cal lo major cuydado

en sapiguerlo retenir en aquell estat de sobrescitació inconscient que la mes mínima indiscreció artística pot desvaneixer. Lo nostre drama històric peca un xich d' aquest defecte, ja que la majoría del seus personatjes pensan, senten y parlan tot sovint á la manera dels homes d' avuy dia.

FRANCESCO UBACH Y VINYETA

A LA DE CASA

Epistola dedicada á mon amic En Tomás Claramunt

Buenos Aires, vintinou
de Janer de mil vuitcents
vuitanta sis. Estimada
María: Cerca las deu
d' avuy ha arribat lo noy,
grassó, sano y satisfet,
desembarcant dalt d' un carro
com aquí al país se sol fer,
y no ha corregut perill
perque conech al carré
y li vaig recomená *
que 'l cuydés, qu' era fill meu:
p'ro no s' ha librat per xo
d' una mica de *traqueig*,
perque en aquí 'ls *adoquins*
son *mals* en tots los carrers,
no obstant la *plata* que costan,
si hem de creure als del Consell.

Tornant al noy: desseguida
me l' he emportat al *hòtel*,
y ¡si haguesses vist, María,
ab quina *baquia* ha fet
desapareixe 'l *jamó*
y 'l *salsichó* ab un no res;
y desseguida 'l *puchero*
ab aquells *choclos* tendrets
y 'l *sapallo*, tot del hú!...
y del *assat* ¡qué 'n dirém!
En fin, per no fatigarte
dech dirte que 'l *cuciné*
es *paysá*, y tot lo que 'm manda
es de lo millor que te.

Recien havem esmorsat
y han aixecat lo *mantel*,
li *llevat* á veure al *tio*,
que n' ha quedat molt content,
y vol qu' aprengui l' ofici

de *carpinté* 'l mateix qu' ell,
mes jo ja li he dit que no,
que 'l vull fer ser *panadé*.

En seguida 'ns ha *invitat*
ab una *lata* de peix,
p'ro l' hem haguda d' *echá*
perque li ha *salit* dolent.
¡Per 'aquesta ditxosa *lata*
m' he *manchat* tot lo jaqué,
puig qu' al *tirarla* ha caygut,
ab molta pega per cert,
sobre un *montó* de *madera*,
salpicantnos per *complet*.

A la *oració* hem *regressat*
ab *volanta* d' *alquilé*,
que com qu' estava tan *seya*
los *calls dels peus* m' ha malmés
ab un *alambre* que hi 'via
en lo *pis*, al meu indret.

Tinch que *concluí* per forsa,
que la *vela* está dihent
que ja n' hi ha prou, avisantmho
ab lo seu *chisporroteig*.

Adeu, *María*: recados
al *compadre* y als parents,
del teu marit que t' estima
Joseph Fuente y Sapaté.

Per la còpia

WILLIAM XARAU.

NOVAS

Los darrers diaris de Catalunya nos son portadors de malas novas.

Nostres estimats companys de «L' Arch de Sant Martí», han sofert dolorosas pérduas en sas familias. Nostre benvolgut amich En Joan Serra y Solé, director de l' esmentat col·lega, ha tingut la desgracia de perdre á sa filleta la nena Rita Serra y Graupera, y En Joan Millet, redactor del mateix periódich, á lo seu germá Gabriel, jove d' uns vinticuatre anys.

Rebin nostres amichs, la expressió del sentiment ab que los acompanyem per tant sensibles pérduas.

En lo Teatre Catalá, de Barcelona, s' ha estrenat una comedia en tres actes, titulada: «La trompeta de la sal», original del aplaudit poeta en Eduart Aulés.

Está próxima á publicarse una revista mensual regionalista, redactada en castellá, baix la direcció de D. Francisco Romaní y Puigdenyolas y ab la colaboració dels mes importants escriptors que dintre de la nació s' han mostrat mes ó menos entusiastas de la idea regionalista.

Avant!

Diferents escriptors catalanistas tractan d' obsequiar ab un banquet al ilustre poeta don Jascinto Verdaguer, pbre., per son últim poema «Canigó.»

L' Ajuntament de Barcelona ha acordat concedir entre 'ls deixebles mes aplicats que concorren á las escolas públicas municipals, un sens fi de premis, que no baixi del deu per cent dels noys que asisteixen á dits establiments d' ensenyansa. Ademes s' otorgará un premi d' honor al deixeble que hagi alcanat lo anomenat de «moralitat» y diferents lots, de vuitanta pessetas cada un, pera 'ls noys pobres que mes s' hagin distingit per son bon comportament y aplicació durant lo curs anterior.

Lo 15 de Janer, lo profund filosof, sabi jurisconsult, erudit escriptor é ilustre orador En Francesch Pi y Margall, pronunciá en lo saló de conferencias del «Círculo Mercantil» de Valencia, un de sos més notables discursos.

Una nombrosa y distingida concurrencia interrompia á cada moment al orador, aplaudint frenéticamente los diferents pasatjes de sa peroració.

Lo senyor Pi y Margall fou objecte, de part dels valencians, de manifestacions espontáneas de carinyo y admiració.

PIFIAS

Tenim lo gust de saludar coralment à nostre benvolgut amich En Anton de P. Aleu, qu' arribá lo divendres passat de son viatge à Europa.

Ve acompanyat de sa respectable familia, à la que desitjem tota mena de felicitats.

Lo distinguit quan reputat escriptor En Antoni Careta y Vidal nos ha afavorit ab una hermosa y valenta composició que publicarem en lo nombre pròxim.

No ho fem en lo present per haverla rebut quan nostre senmanari estava per' entrar en màquina.

Com es públich, se trova en Buenos Aires nostre estimat amich En Roman Cartavio.

VUYTS Y NOUS

Som en alta mar y reyna una tempestat desfeta. Al barco hi va un bisbe que no fa més que benehir las onadas; pero resulta com més las beneheix més s' encrespan y més terribles son.

—Senyor bisbe, diu lo capità del barco, si no 's calma 'l temps, dintre de un quart vostra ilustríssima ja será al cel.

—A lo que 'l bisbe més groch que la cera replica:

—¡Ay, Déu nos 'n guard!

Un home molt económich entra en un establiment de banys y fa la següent pregunta:

—Una bany general ¿quant val?

—Sense roba quatre rals y ab roba cinch.

—Carám, si qu' es car... Escoltin ¿què no podrián arreglar-me un bany capitá, tinent, ó alféres que potser sería mas acomodó?

Acabá la carrera de metje als dinou anys un jove denarit que no té pèl de barba y tot seguit treta d' exercir la professió.

—¿Pero qui vol que 's fihi de vosté, al véurel tant jove? li diu una senyora.

—Ja veurá, al principi y mentres no tinga bigoti, no 'm 'dedicaré més que á curar criaturas,

—Miri, senyor Doctor, miri com ha quedat lo méu fill.

—Caramba, si qu' está flach... Y que tó?

—Una bestiesa séva: figuris, senyor Doctor, que s' ha enamorat com un boig de una corista del Liceo.

—Ah, aixís ray, ja sé 'l remey.

—Oh, diguil per mor de Déu.

—Es molt senzill: que prenga una *toma* de corista al dematí y un' altra á la tarde.

Sortint de una funció de iglesia:

—Noy, ¿qué t' ha agradat més de tot?

—Lo sermó.

—Ay, trapella. ¿Qué 't pensas que no t' hi vist que durant lo sermó dormías?

—Donchs per aixó mateix m' ha agradat; perque m' ha fet dormir.

Al casarse enviá á *Banyolas*
la Pauleta al seu marit,
y ella, passant per *Cardona*,
se 'n va anar cap á *Paris*

Ab dos anys d' estudiá 'l grech
sols recordo dugas lletras:
la *theta* gran y la xica,
es á di, un parell de *thetas*.

Lo nom de dona á la dona
no li escau, me sembla, gens:
jo *dona* ho diria al home,
y en cambi, á la dona, *reb*.

La *filoxera* es terrible
per' causá al rahims avarany,
mes pera causar-ne als homes
res com reys y capellans.

WILLIAM XARAU